

PANNON EGYETEM

TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0011

Pedagógusképzés, pedagógus-továbbképzés
megújítása a Közép-dunántúli régióban

TARTALMI KIVONATOK

„Fókuszban a pedagógus mesterség”

A köznevelés és a felsőoktatás együttműködésének elmélyítése
a pedagógusképzés megújításáért

II. Nemzetközi inter- és multidiszciplináris konferencia

Vonyarcvashegy
2014. október 17.

PANNON EGYETEM

TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0011

Pedagógusképzés, pedagógus-továbbképzés
megújítása a Közép-dunántúli régióban

ABSTRACTS

„The Profession of Teaching in the Focus”

Enhancing the co-operation between public and higher education
for the renewal of teacher education

2nd International inter- and multidisciplinary conference

Vonyarcvashegy, Hungary
17 October 2014

TARTALMI KIVONATOK / ABSTRACTS

„Fókuszban a pedagógus mesterség” II. Nemzetközi inter- és multidiszciplináris konferencia
„The Profession of Teaching in the Focus” 2nd International inter- and multidisciplinary conference

Összeállította: Szily Ildikó

Tartalom

Ádám Anetta	5
Bahó-Borzók Noémi – Molnárné László Andrea.....	6
Bakonyi Anikó	7
Bán Mihály.....	8
Judit Bognárné Kocsis	9
Brunner Anita.....	10
Budai László	11
Burián Miklós	12
Buzás Zsuzsa.....	13
Csehné Papp Imola.....	14
Gazsó Hargita.....	15
Györe Géza	16
Györéné Losonc Andrea	17
Hideg Gabriella	18
Jaskóné Gácsi Mária	19
Karlowits-Juhász Orchidea	20
Kiss Albert	21
Laczkóné Pálfi Alojzia.....	22
Langerné Buchwald Judit.....	23
Maródi Ágnes / Devosa Iván.....	24
Mucsics F. László	25
Nagy Friderika	26
Németh Péter.....	30
Nyirő Gizella.....	31
Oláhné Zieser Zsuzsanna / Zimányi Krisztina	32
Pálfi Zoltán.....	33
Sárközi István.....	34
Saruga Gáborné Kiss Ildikó	35
Sebő József.....	36
Síkné Lányi Cecília – Szűcs Veronika	37
Somorjai Noémi	38
Takács István – Szalai Katalin	39
Éva Thun.....	40
Tóth Tünde.....	41
Zsolnai Józsefné	42

Kooperáció az innovációért: tantestületi gyakorlatközösségek facilitálása

Ádám Anetta

Miskolci Egyetem BTK Tanárképző Intézet, Miskolc

Az iskola sajátos konstrukció. Szervezetének minőségét a formális szabályzókon és szervezeti kapcsolatokon túl jelentősen formálják a mindennapi gyakorlatból leszűrődő stratégiák, felhasznált pedagógiai eljárások, és a személyközi kapcsolatokból épülő szervezeti kultúra. Bizonyos aspektusból több, mint szervezet. M. Fullan és A. Hargreaves (2012), az iskolafejlesztés nemzetközi szakemberei szerint éppen ezért nem szervezetben, hanem munkaközösségekben, iskolai kultúrában kell a fejlesztőnek gondolkodnia, a sikeres fejlesztés pedig akkumulációként, kultúraváltásként értelmezendő és értelmezhető. Ebben a kultúraváltásban kiemelkedő szerepe lesz a szervezeti szintű tanulásnak, hiszen az iskola lesz képes a környezet változásaira, igényeire reagálni, amelyik képes tanulószervezetté válni (Halász G. 2008). Különösen így van ez olyan közegben működő intézmény esetén, ahol drámai társadalmi folyamatok zajlanak le.

A Miskolci Egyetem Tanárképző Intézete által alapított Hátrány és Iskola Szakmai Műhelyben évek óta folyó munka során a pedagógusképzés folyamatait kapcsoljuk össze a régió legégetőbb problémáira reagáló közoktatási fejlesztéssel. A műhelyben olyan iskolákkal dolgozunk, amelyek túlnyomó részt hátrányos helyzetű tanulókat oktatnak, és abban kérnek segítséget, hogy javítani tudjanak hatékonyságukon, sikeresebbek legyenek a mindennapokban. Az előadás az intézményi kultúraváltást segítő, kutató-fejlesztő munka tapasztalatait foglalja össze.

Előadásunkban a kultúraváltást szolgáló gyakorlatközösség kiépítésének feltételrendszerét, a tanárok közötti szakmai kommunikáció megteremtésének szervezeti feltételeit, aspektusait elemezzük. Azt kívánjuk sorra venni, melyek azok a belső feltételek és külső tényezők, melyek elengedhetetlenül szükségesek a gyakorlatközösség beindításához. Azt kívánjuk bizonyítani, hogy az eredményesség eléréséhez a tanárok egyéni szakmai, pedagógiai kompetenciáján túl az iskolák „szervezeti képességeire” is szükség van. Ezen szervezeti képességek szükségesek ahhoz, hogy az intézmény reflektálni tudjon saját munkájának minőségére és eredményességére, mely legfontosabb feltétele lesz a fejlesztésnek. Azt kívánjuk igazolni, hogy kultúraváltás olyan intézményekben indul be, ahol a szervezeti célokat az önálló tanulással sikerül összehangolni, a külső adottságokat és elvárásokat be tudják építeni az intézmény mindennapi működésébe, az eredményességi kritériumokba, valamint létrejön egy közös, testületi szintű kollektív tudás.

Tehetséggondozás és szellemi tulajdon-védelem

Bahó-Borzók Noémi – Molnárné László Andrea

Az utóbbi években sok kutatás foglalkozott a mentor szerepek sokszínűségével. A szerző páros kevésbé tárgyalt, ritkán emlegetett mentori feladatokról szeretne beszélni. Előadásukban hallhatunk a mentor bizalmi szerepének felelősségéről, a szocializációs folyamatok segítéséről és egy viszonylag új témáról, a szellemi tulajdon-védelem szerepéről a tehetséggondozásban.

Az átlagon felüli képességekkel rendelkező gyermekekben már iskolás korban benne van a lehetőség, hogy tudós, művész vagy akár kiemelkedően sikeres vállalkozó legyen belőlük. Azok a fiatalok, akik adottságaikat tudatos munkával nevelik tehetséggé, be tudják teljesíteni a bennük rejlő ígéretet. Ennek a tudatos munkának van egy kevésbé ismert vetülete is: felkészülni arra, hogy hasznosítani tudják a munkájuk eredményét.

A tudósnak és közösségének egy új megoldásból csak úgy lesz tudományos és gazdasági haszna, ha a találmány hasznosul. A művész akkor tudja új alkotások létrehozását folytatni, ha biztosítja megélhetését az alkotásaiból. Egy sikeres vállalkozónak tudatosan kell kezelni vállalkozásait a piacon. Az ehhez szükséges tudás magjait már fiatal korban el lehet ültetni, hogy a mentorált fiatalok már komoly lépéselőnyből indulhassanak azokkal szemben, akikben az általuk létrehozott értékek kezelésének tudatossága még nem, vagy akár soha nem alakul ki.

Ennek a szemléletnek a kiformalásához minimális, ám annál kritikusabb információ átadására van szükség a szellemi tulajdon-védelemről. A tehetséggondozásban dolgozó pedagógusoknak ebben is kulcsfontosságú szerepük van.

Megosztom... a pedagógus továbbképzésben szerzett tapasztalataimat

Bakonyi Anikó

Bemutatkozás: Ki vagyok? (Bakonyi Anikó, magyar és pedagógia szakos középiskolai tanár, közoktatási szakértő pedagógiai értékelés és tehetségfejlesztés szakterületen)

Hogyan váltam trénerre? (Valaki látta bennem a lehetőséget, és rábeszélte.)

Motiváció: Miért lettem a pedagógus továbbképzés elkötelezett híve? (Több okból is: nekem kiváló módszertan tanárom volt a főiskolán, mégis olyan alternatív program tanításával kezdtem a pályámat, melyet nem ismertem, két hét alatt kellett (volna) megtanulnom. Szerettem a kihívásokat. Továbbá folyamatosan képezem magam, és amit tudok, rendre átadom azoknak, akikkel dolgozom. A szellemi frissen tartás egyik eszköze a fiatalsággal való kapcsolat, a másik a tanulás.)

Elméleti és gyakorlati szempontú megközelítés: Megírni nehezebb a pedagógus továbbképzési programot vagy megtartani? (Nincs egyértelmű válaszom: ha a megrendelő kényszerítő ereje és a határidő nem gyakorol rám erős nyomást, könnyebb az írás, szabadabban szárnyalnak az ötletek, születnek újító gondolatok. Személyiségemből fakadóan azonban a megvalósításban jobb vagyok, precízen, pontosan dolgozom.)

Organikus pedagógia

Bán Mihály

Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, Veszprém

Az előadás a konferencia alapgondolatára reflektál. Kifejezetten az elmélet és gyakorlat kapcsolatának szorosabbra fűzésére, ezek teljesebb egységének megteremtésére összpontosít, az organikus pedagógia fogalma alatt.

Az előadás indításában rövid elemzésben ismertetem a nevelésnek a társadalmi változások következtében kialakult legfontosabb kihívásait.

Az organikus pedagógia fogalmának meghatározását a közismert organikus építészet fogalom meghatározásából kiindulva építem fel.

Bemutatom az organikus építészet meghatározásának elemei és a pedagógiai tevékenység közötti párhuzamokat.

Felvázolok néhány olyan szemléletmódot, amelyek az organikus pedagógia alapvetései lehetnek.

Végül ismertetem a Virtuális Ipari Park néven működő jó gyakorlatot, amelyben fellelhető az organikus pedagógiai szemlélet több eleme.

Szakirodalmi háttér:

Akadémiai Kislexikon, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990. L-Z 347. o. Organikus építészet

Bán Mihály: K+ F az általános iskolában? In: Technika-Életvitel 2010. 2.sz. 28-29. p.

Tari Annamária: Y generáció. Jaffa Kiadó, Budapest, 2010 16. p., 46. p., 76-77. p.,

Tari Annamária: Z generáció. Budapest, Tericum Kiadó, 2011, 42. p., 157-159. p.,

Új ifjúság (Somlai Péter-Bognár Virág-Tóth Olga-Kabai Imre)

Kabai Imre: A magyar egyetemisták és főiskolások életútja, élettervei 2004-ben. In: Új ifjúság. Szociológiai tanulmányok a posztadoleszcensekről. Szerk. Somlai Péter. Budapest, Napvilág Kiadó, 2007. 120. p.

Wikipédia 2014.09.15.) Organikus építészet

Research and Development in Teacher Training

Judit Bognárné Kocsis

Pannon Egyetem MFTK Neveléstudományi Intézet, Pápa

The TÁMOP 4.1.2/B2 projekt called „Renew of Teacher Training and Teacher Refresher Course in the Mid-Transdanubian Region” has started in 2013. Its aims contribute to the work of teachers and future teachers in the Mid-Transdanubian Region.

The projekt officer is the University of Pannonia, consortional partners are the College of Dunaújváros and the College of Theology in Veszprém.

The projekt aims at competence-based teacher training so besides real life teaching, teaching materials have been developed and methodological concepts have been reformed in order to prepare students to be successful professionals, trainers have been trained.

Research has been carried out in the field of English Language and Literature, Language and Speech Development, Human and Society (Ethics), Information Technology, Hungarian Language and Literature, German Language and Literature, Pedagogy, Engineering and Religious Education.

The results are used efficiently by all consortional partners.

The completed 4 tasks result many products and databases that will be available on the Website of the Service and Research Center for Assisting Teacher Training at <http://www.tanarkepzhalozat.hu>. The IT system of the center provides the visitor with the latest news and information in connection with teacher training and makes interactive connection and browsing possible.

A nyelvi mentor szerepe a nyelvtanulásban

Brunner Anita

Képesség- és Tehetségfejlesztő Magániskola, Várpalota

A mai világban mindenki elvárja tőlünk, hogy legalább egy idegen nyelven tudjunk kommunikálni, azonban egy nyelv elsajátítása nem könnyű feladat. Van, aki önállóan, könyvből, hanganyaggal meg tud tanulni egy nyelvet, viszont a legtöbb nyelvtanuló segítségével sajátítja el a számára idegen kommunikációs „eszközt”. A nyelvtanulási folyamatban fontos feladata van a nyelvi mentornak. Kit nevezünk mentornak? Milyen személyiségjegyekkel rendelkezik egy mentor? A nyelvi mentor legfőbb feladata, hogy a tanulót felkészítse egy előre kitűzött célnak megfelelően: sikeres tanév az adott idegen nyelvből, eredményes nyelvi érettségi vagy nyelvvizsga, külföldi munkavállaláshoz szükséges nyelvismeret elsajátítása. Hogyan tudja mindezt elérni? Milyen tanulási módszereket, technikákat tud a tanulónak adni, amelyekkel eredményes a nyelvtanulása? A nyelvi mentor személyiségének elsődleges kulcsa, hogy szakmailag felkészült és gazdag módszertárral rendelkezik. Kreativitásával és módszertani sokszínűségével újra és újra a motivációt kelti fel a tanulás során. Mindemellett azonban nagyon fontos, hogy ő maga milyen személyiség. Jó emberismerőnek kell lennie, mert már az első alkalommal is nagyon fontos, hogy a tanítványhoz hogyan fordul, felismeri-e személyiségét, amelynek segítségével sikerrel szervezheti tanóráit. Milyen egyéb személyiségjegyekkel rendelkezzen egy mentor? Más-e a nyelvi mentor szerepe és feladata, ha diákot, vagy ha felnőttet segít a tanulási folyamatban? Nyelvtanári munkám során korrepetáltam általános iskolást, gimnazistát, készítettem felnőttet nyelvvizsgára, gimnazistát érettségire, tanítottam felnőtteket, akik külföldi munka reményében tanultak németet, készíték középiskolást érettségire, szakmunkásvizsgára. Máshogy kell-e szerveznem a tanórákat a céloknak és a célcsoportoknak megfelelően? Miben más a mentori szerepem? Középiskolai tanári, magántanári és felnőttoktatási tapasztalataimat összegzem.

**Családtörténet és tehetség.
Mentorált tehetségeink szembesítése családi múltjuk, örökségük
jelentőségével Szondi elmélete alapján**

Budai László

THURY-VÁR Nonprofit Kft. – Krúdy Gyula Városi Könyvtár, Várpalota

A Winkler Márton Tehetségpont 2012-ben kezdte meg működését a várpalotai Krúdy Gyula Városi Könyvtárban. Tehetséggondozásunk keretében nagy hangsúlyt fektetünk a személyiségfejlesztésre, ezen belül – a könyvtár helytörténeti adottságaira építve – fontosnak tartjuk bemutatni az egyén, jelen esetben a diák családból hozott örökségét, múltját, továbbá Várpalota (a helyi közösség) történetét, mint tehetséget alapvetően befolyásoló adottságot. Ezáltal kívánjuk tudatosítani mentorált diákjainkban a múlt – családjuk, valamint tágabb közösségük múltja – ismeretének fontosságát. A családból hozott örökség jelentőségére Szondi Lipót pszichológus sorsanalízisének ismeretterjesztő szintű bemutatásával hívjuk fel mentoráltjaink figyelmét, hogy így keltsük fel érdeklődésüket családjuk történetének megismeréséhez.

Szondi Lipót sorsanalízise hidat képez a Freud által leírt személyes tudattalan és a Jung által leírt kollektív tudattalan között, amelyben ő a családi tudattalan genetikáját kívánta megragadni. Állítása, hogy a családi tudattalan a familiáris ősök törekvéseinek átöröklésével az ember sorsválasztásaiban nyilvánul meg. Alapállítása: „...a sors a bennünk meglévő ősektől, vérrokonoktól származó választási kényszer a szerelemben, a barátságban, a foglalkozásban, a betegségben és a halálban.”

Előadásomban ismertetem Szondi elméletének állításait, majd néhány gyakorlati példával illusztrálom, hogy miként tudunk diákjainknak olyan családtörténettel kapcsolatos feladatokat adni, amelyen keresztül érthetőbbé váltak számukra a mostanság egyre gyakrabban kuszálódó családi szálak, és az a felelősség, amelyet Szondi munkássága alapján mi is minden egyéniség alapvető feladatának gondolunk: szabad sorsot kell kialakítanunk az ősektől örökölt kényszersorsunk helyett.

Dilemmák a pedagógiai tudásról, a szimpátia és antipátia jelenléte a tanítási órákon

Burián Miklós

Kecskeméti Főiskola, Kecskemét

Az előadás méltatja a pedagógiai tudást, amely szorosan kapcsolódik a tudásról kifejtett nézetekkel. Az előadás megkísérli más megvilágításba helyezni a tudást, többek között a pedagógiai tudást.

Kitér a szimpátia - antipátia személyiség és közösségformáló erejére, megpróbálja azt más megvilágításba helyezni. Foglalkozik a motiváció és annak manifesztációival, amely nem más, mint annak érzelmi tükröződése. Az előadó elképzeléseit a szabad energiaáramlás és hullámtan törvényeivel magyarázza, amely merőben új a pedagógiai irodalomban. Az út nyitva, csak el kell rajta indulni.

Szemmozgás-követő – eye-tracking – vizsgálatok a zeneoktatásban

Buzás Zsuzsa

Kecskeméti Főiskola, Kecskemét

Louis Emile Javal a 19. század végén általános iskolás tanulók szemét figyelte meg olvasás közben és megállapította, hogy a szem nem folyamatosan halad a szövegeken, hanem egyik pontról a másikra ugrik. A szemmozgás elemzése ettől kezdve egyre népszerűbb módszertani eszközzé vált, melynek egyik legismertebb hazai szakértője napjainkban Dr. Steklács János, olvasáskutató.

Az előadásomban szeretném áttekinteni a zenei műveltséggel, elsősorban a kottaolvasás készségének fejlesztésével foglalkozó hazai és nemzetközi kutatásokat, az elmúlt évtizedekben bekövetkezett változásokat és tendenciákat.

Több kutatásunk a zenei és olvasási készségek kapcsolatával, a kottaolvasási készség különböző aspektusaival vagy olvasási stratégiáinak feltárásával foglalkozik. Az eddigi kutatási eredmények azt sugallják, hogy az egyén zenei tudása szignifikánsan befolyásolja a kottaolvasás során létrejött szemmozgásait. Az információt a szem a fixáció alatt fogja, amikor a szem nem mozog, hanem körülbelül két-három centiméter átmérőjű, kör alakú területre fókuszál.

Annak ellenére, hogy az ének-zene vagy a zeneiskolai szolfézs oktatás részét képezi a kottaolvasás tanítása, tanulása, átfogó vizsgálat nem történt Magyarországon ezen a területen, illetve a kottaolvasással kapcsolatban elméletek sem születtek még.

Az előadásban említésre kerülnek a zeneoktatás részterületein alkalmazott információs és kommunikációs eszközök; a különböző zenei szoftverek, hallásfejlesztő- és szerkesztőprogramok, valamint a zenei képességek online diagnosztikus mérése, értékelése lehetőségeinek bemutatása.

New methods of teaching economic subjects

Csehné Papp Imola

Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Gödöllő

The study intends to establish whether teaching a discipline belonging to the field of economic sciences – ‘Knowledge of labour market’, as an academic subject – in a practical form can be successful.

Today’s amazing explosion of knowledge and the wide-ranging penetration of knowledge transmission tools around the world demands the introduction of new educational methods. Every now and again theories and hypotheses heralding some new method have been raised. Among these the problem-solving method (Dewey), the project method (developed by Kilpatrick), education through action or education through work (Lay, Decroly and Kerschensteiner) are examples.

In the course of our research at the Szent István University we found that using lectures to teach everything is bad. The purpose of lectures is not to present all the information in the textbook and the literature in a proportional fashion. In that manner, the possibility of introducing practical seminars closely linked to the lectures (with the two forms combined in a specific manner in the teaching of this particular subject) was raised. As a result, it became necessary to restructure the curriculum by sorting themes into those more amenable to a practical and those to a theoretical treatment.

The study – which is only one component of a complex research programme – involved a questionnaire survey of 200 people in order to determine whether this subject in the social sciences can be taught successfully through independent tasks and group work. According to our hypothesis, the preference that students exhibit for practical training among the available forms of training is also the case for a social science subject, preferring sessions that require active participation and creativity. The findings indicate that students’ demand for activity and creativity is borne out by the types of practical methods they indicate preferences for.

Based on the results of the study, the compilation of a collection of methodologies for the subject is planned that could also be used to support practical training in any other subject within the social sciences.

Az irodalomtanítás múzeumpedagógiai vetületei vajdasági perspektívából

Gazsó Hargita

Topolyai Múzeum, a Szabadkai Városi Múzeum kihelyezett részlege, Topolya

A Topolyai Múzeumban külön hangsúlyt fektetnek a magyar irodalom helyi értékeire. 2010 tavasza óta múzeumi irodalmi műhelyeket működtetnek az intézményben magyar nyelven, mely foglalkozásokon a községünkben, Topolyán született vagy élt írókat kívánom az általános iskolásokkal, a középiskolásokkal és a halmozottan sérült gyermekekkel megismertetni. Juhász Erzsébet, Fehér Ferenc és Tóth Ferenc opuszával először az állandó irodalmi kiállításon ismerkedhetnek meg, majd korosztályukhoz igazított műhelymunkákon vesznek részt a diákok, ahol a társművészeteket, a drámapedagógiát, a képzőművészetet is segítségül hívva dolgozom föl a témakört.

2013 őszétől egy civilszervezet irodalmi szakosztályát, az Aurora Stúdió foglalkozásait is a múzeumban tartom. A versmondó és beszédművészeti műhelyben külön hangsúlyt fektetnek a községünk íróinak propagálására: internetes videómegosztón tesszük közzé a Topolyán született írók szövegeiből készült kisfilmet, versmondóversenyt szervezek Tóth Ferenc emlékére. Az aktuális képzőművészeti kiállítás tárlatvezetésén a művészettörténész mellett a stúdió egy-egy tagja mond verset az alkotások előtt azt a témát körüljárva, amit a műtárgy is ábrázol.

Az irodalomtanítás újabb múzeumpedagógiai vetülete lesz egy készülő kiállítás, mely Tóth Ferenc irodalmi és néprajzi munkásságát öleli majd föl rámutatva a kutatói és tudományos szakma fontosságára, velejáróira, arra sarkallva a látogatókat, hogy ne féljenek írókká, néprajzkutatókká válni.

Az irodalomtörténet múzeumban való reprezentációja Topolyán lehetőséget ad a közönségnek, hogy az iskola vagy az otthon falai közül kilépve más aspektusból, más körülmények között világítson rá a helyi irodalom értékeire.

Az informatikai és könyvtári alapismeretek helye az osztatlan tanárképzésben

Györe Géza

Pannon Egyetem MFTK Neveléstudományi Intézet, Pápa

A bevezető részben szólok az információs társadalom műveltségének kérdéséről és a digitális bennszülöttek oktatásának nehézségeiről - IKT használati aspektusból. Előadásomban körképet igyekszem adni a Magyarországon tavaly bevezetett osztatlan tanárképzésben oktatott informatikai és könyvtárismereti kurzusokról, azok tematikájáról. Választ próbálok adni arra, hogy miért csökkent feltűnően az ilyen jellegű kurzusok száma. Az előadás zárásaként javaslatot fogalmazok meg egy informatikai és könyvtárismereti kurzus tartalmi elemeire.

Férfi és női szerepek ábrázolása az irodalomban

Györéné Losonc Andrea

Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár, Celldömölk

Magyarországon is egyre népszerűbb a biblioterápiás tevékenység, amelynek több válfaja ismert. Előadásomban a szépirodalmi szövegek biblioterápiás alkalmazásával foglalkozom, napjaink egyik központi témájához – férfi és nő kapcsolata – gyűjtök össze és mutatok be az irodalmi kánonhoz tartozó világ- és magyar irodalmi alkotásokat Homérosztól napjainkig.

Mivel a férfi- és női szerepek alakulása mindig is az emberiség fejlődésének egyik központi témája volt, számos irodalmi alkotás született ennek ábrázolására. Éppen azért döntöttem úgy, hogy ebből az évezredekén átívelő örök témából nyújtsak ízelítőt, mert szeretném az irodalmi kánonba tartozó, mára archaikussá vált, nehezen emészthető nyelvezeten megírt (régies helyesírás, gyakori idegen, főként latin kifejezések használata) szövegeket közelebb hozni a kamaszok, fiatalok számára. Meggyőződésem, hogy az alábbi szövegek örök értéket képviselnek, és alkalmasak a fiatalokat is gyakran foglalkoztató férfi-nő szerepek, kapcsolatok kialakulását, működését bemutatni.

40 év feletti gyermekvállalás Y generációs egyetemi hallgatók szemével

Hideg Gabriella

*Pécsi Tudományegyetem BTK „Oktatás és társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola,
Pécs*

Bevezetés

A XXI. századra a nők szerepe megváltozott, egyszerre kell helyt állniuk a munkahelyükön, és otthon, a családban is. Ma egy fiatal magyar nő átlagosan 23-24 évesen fejezi be (felsőoktatási) tanulmányait, 27,5 évesen lép először házasságra és 29 évesen szüli meg első (esetleg egyetlen) gyermekét (EUROSTAT 2009). Az oktatásban eltöltött évek növekvő száma, a munkaerő-piaci elhelyezkedési nehézségek és az egyéni célok diverzifikálódása miatt ezek az életút-állomások egyre később következnek be.

Célkitűzés

Egyrészt a rendelkezésre álló szakirodalom alapján bemutatni, hogy a XXI. századra hogyan változtak meg a gyermekvállalási szokások. Milyen hazai és nemzetközi trendek figyelhetők meg ezen a téren.

Vizsgálom továbbá egyrészt a munka szerepét az első gyermek megszületésének kitolódásában, valamint a felsőfokú tanulmányok elhúzóódásából eredő „kései” gyermekvállalást.

Anyag és módszer

A hazai és külföldi szakirodalom elemzésén és feldolgozásán túl, vizsgálatom tartalmaz egy kérdőíves megkérdezést is, melyet 40 egyetemi hallgató töltött ki.

A kérdőív 10 kérdést tartalmazott, melyek kiterjedtek a gyermekvállalási tervekre, a „kései” gyermekvállalásról alkotott véleményekre illetve a sztárok által a társadalomra gyakorolt hatások megítélésére is.

Eredmények

Vizsgálatom eredményeképpen választ kapunk egyrészt arra, hogy a megkérdezett fiatalokra mennyire van hatással, egyáltalán hatással van e rájuk a haza és/vagy külföldi sztárok életmódja, másrészt vállalnának e gyermeket 40 év felett csak azért, hogy a hírességek példáját kövessék. Továbbá választ kapunk arra is, hogy a diákok mennyire naprakészek a sztárvilág eseményeit illetően.

Következtetés, ajánlás

A későbbi vizsgálatok szempontjából érdekes lehet vizsgálni, hogy azok a nők, akik 40 év felett vállalnak gyermeket, milyen anyagi körülmények között élnek, van e stabil párkapcsolatuk, illetve hogy természetes módon esnek teherbe.

A pedagógus-idea leírása

Jaskóné Gácsi Mária

Eszterházy Károly Főiskola Comenius Kar, Sárospatak

Előadásomban az ONOAP, valamint a Nat alapelveinek áttekintése és elemzése alapján kívánom kibontani azt a szemléleti hátteret, amelynek segítségével az óvoda és iskola követelményeinek megfelelő, a feladatok sikeres ellátására alkalmas pedagógusokat kell képezni.

Minden oktatási rendszer kudarcra van ítélve mindaddig, amíg struktúrájuk nem integrál és nem törődik az egyes gyerekek eltérő igényeivel, adottságaival, megismerő folyamataival, emocionális állapotával és egyensúlyával. A pedagógus abban az esetben tud hatékony munkát végezni, ha a rá bízott egyén a gyermekközpontúság szellemében a szociális, kulturális okokból eredő másság elfogadásának légkörében szervezi a nevelési-oktatási folyamatot. Személyisége, elkötelezettsége olyan kérdéskörbe tartoznak, melyek felvetése tovább visz; milyen tulajdonságokat vár el a társadalom a megfelelő erkölccsel rendelkező modellt nyújtó pedagógustól. Lényeges kérdés, hogy a pedagógusok milyen személyiségsajátosságok kimunkálására törekedjenek, mit jelent szakmai elkötelezettségük?

Üdvöztető lenne a pedagógia szemléletében és gyakorlatában, ha a gyermekeket nem a hátrányaik, hanem legjobb adottságaik szerint, erősségeikre koncentrálnak fejlesztésük. Ehhez ismerni és alkalmazni kell azokat a módszereket és technikákat, amelyek a tanulás motiválására, szervezésére; a gyerekek önálló tanulására, gondolkodásuk fejlesztésére irányulnak. Ez a korszerű szemlélet magába foglalja a pedagógusok egyéni módszertani palettájának bővítését és megújítását is. Csapó Benővel egyetértve ismeretes tény, hogy a „tanári mesterség új értelmezését, szakmaiságának javulását erőteljesen befolyásolták a kognitív tudomány eredményei. Az a megállapítás, amely szerint a belső, személyes tudásnak a külső, objektív, tudományos tudástól eltérő fejlődési törvényszerűségei vannak, szükségessé tette az oktatás összes résztvevőjének, mindenekelőtt a tanár szerepének ártelmezését is. E szemléletmód szerint a tudás megváltozása – a tanulás, az ismeretrendszer szerveződése, a készségek, képességek fejlődése – öntörvényű, konstruktív folyamat.” Tehát az oktatás kulturális tevékenységén túl a diákok megismerő hozzáértésének fejlesztését, tudásuk személyessé tételét, konstruktív életvezetését is meg kell alapoznia. Az oktatással foglalkozó szakemberek ne csak egy tudományterület tárgyainak szakértői legyenek; feltétlenül ismerniük kell a tudás átalakulásának törvényszerűségeit, érteniük kell az ismeretek rendszerének felépítéséhez és a képességek fejlesztéséhez is.]

A kötelező iskolai közösségi szolgálat siker- és sikertelenségi kritériumai

Karlowits-Juhász Orchidea

Miskolci Egyetem BTK Tanárképző Intézet, Miskolc

Kulcsszavak: közösségi szolgálat, szeretetszolgálat, szociális kompetenciák, társadalmi felelősségvállalás.

2012 óta „Empátia, állampolgári kompetenciák, önkéntes motivációk, intézményi stratégiák és modellértékű gyakorlatok” munkacímrel folytatok vegyes módszerű kutatásokat Miskolc 28 érettségis adó iskolájában.

Kutatásom fő célja, hogy feltárja a háttérét az iskolai közösségi szolgálat hazai beágyazhatóságának, megvizsgálva a hozzá kapcsolódó motivációkat, attitűdöket, tapasztalatokat, elköteleződéseket és egyéb indíttatásokat.

A kutatás másik fontos célja a közösségi szolgálat technikai és tartalmi vonatkozásainak alapos megvizsgálása, több szempontú leírása, a pedagógiai gyakorlat számára hatékonyan használható speciális jellegzetességek és általánosítható tapasztalatok összegzése, mindezek által helyi és országos szinten az iskolákban folyó munka segítése.

Ehhez egy nagy ívű esettanulmányt is készítettem, amelyben a kulturális antropológia módszereire építve egy modellértékű gyakorlatot, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumban működő szeretetszolgálatot vizsgáltam. Másfél év alatt közel 40 órányi résztvevő megfigyelést folytattam (összesen 20 helyszínen), ebből 25 órában a diákokkal közösen szeretetszolgálatot végeztem, továbbá 38 félig strukturált interjút vettem fel, ill. dokumentumokat, hang-, kép- és videóanyagokat gyűjtöttem/készítettem.

Jelen előadásomban – empirikus kutatási tapasztalataimból kiindulva – az iskolai közösségi szolgálat potenciális siker- és sikertelenségi tényezőit igyekszem meghatározni és strukturálni.

„A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.”

A kreatív tanulói tevékenységekre épülő kémiatanítás tantárgy-pedagógiája

Kiss Albert

Zalabéri Általános Iskola, Zalabér

A kreatív tanulói tevékenységekre épülő kémiatanítás tantárgy-pedagógiája Az általános iskolákban a kémia tantárgyakat tanítók pedagógiai praxisában többnyire a frontális óravezetés, a pedagógus verbális ismeretközlése, a „krétakémia” érhető tetten napjainkban. Kijelentésünket igazolja az OKI által irányított felmérés a tantárgyak helyzetéről. Nevezetesen „a tanár magyarázatai, kísérletezése és a frontális osztálymunka az uralkodó”. (FERNENGEL 2009.) A „krétakémiát” felváltó anyagszerkezeti alapokra épülő – tapasztalati megismerést mellőző – kémiaórákat egyhangúaknak, fásasztónak, feleslegesnek, unalmasnak, nehéznek és haszontalannak vélik a tanulók. Mindez fordulatot vár el a pedagógusképzésben, a kémia oktatásának módszertanában.

A kreatív tanulói tevékenységekre épülő kémiatanítás tantárgy-pedagógiája a gyermek önálló tevékenységére épít, aki a tapasztalati és elméleti ismereteket gyűjtő, kísérletező, felfedező tevékenysége során alkot. Nézetünket az „Alkottató természettudományi pedagógia az általános iskolában” címmel publikált – több mint tíz éves – empirikus kutatásunk tapasztalatai (KISS 2011.19-28p) igazolják.

A kreatív tanulói tevékenységekre épülő kémiatanítás tevékenységrendszere felöleli: a tapasztalati megismerést, az elméleti megismerést, a modellezést, a számolási feladatok megoldását, a gyakorlati alkalmazást, a problémamegoldást, az eligazodást természettudományok rendszerében, az önfejlesztést – a tanulásmódszertan tanulását, a kommunikáció tanulását, a tárgyiassult produktumok portfólióba rendezését.

Utak - tévutak és felelősségünk a 21. század kisgyermekkori zenei nevelésében

Laczkóné Pálfi Alojzia

Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar, Kecskemét

A hazai zenei nevelés Kodály Zoltán koncepciójára épül, amelynek megőrzésére, megvalósítására törekszenek a szakemberek – ki - ki a maga helyén. E koncepció átörökítése a fő célja a pedagógusképző intézményeknek is. Ám az igyekezetet befolyásolja a jelöltek fogékonysága, készsége a zene befogadására, esetleg zenei előélete, a zenével való kapcsolata és a felkészülésre fordítható órák mennyisége.

Az óvónők zenei és módszertani ismereteinek tárháza Forrai Katalin: Ének az óvodában c. könyve. A képzési követelményekben meghatározott kompetenciák elemei az élethosszig tartó tanulás, az önképzés, a mindig újat keresés. Elmondhatjuk, hogy az óvónők általában rendelkeznek is ezekkel a tulajdonságokkal, azonban a zenei nevelés területén az utóbbi időben a felkészültségbeli hiányosságok nehezítik az említett követelmények megvalósítását, és előfordul, hogy a törekvések, útkeresések olykor furcsa vadhajtásokat eredményeznek.

Előadásom nem egy konkrét kutatás bemutatása, hanem empirikus, tapasztalati tényezők felvázolása, helyzetelemzés, amelyhez bőséges anyagot szolgáltatnak az óvodapedagógus hallgatók ének - szolfézs és módszertan órái, óvodai gyakorlatai, valamint óvodák látogatása során és a továbbképzéseken felmerült problémák, kérdések, kérések. Célom a felsorolt tapasztalatok ok-okozati feltárása és az óvodapedagógusok dilemmáinak feloldása; útbaigazítás vagy megerősítés.

A pedagógus kompetenciák vizsgálatának értelmezési lehetőségei

Langerné Buchwald Judit

Pannon Egyetem MFTK Neveléstudományi Intézet, Pápa

A pedagógusok szakmai kompetenciái a figyelem középpontjában állnak mind a képzés, a továbbképzés, mind pedig a pedagógus életpályán való előrehaladás szempontjából. A tanári szakok képzési és kimeneti követelményeiben, a pedagógus életpálya egyes szakaszaiban meghatározott kritériumokban és a pedagógus továbbképzések céljainak megfogalmazásában egyaránt találkozunk a kompetencia fogalmával: kompetenciákként kerülnek meghatározásra a pedagógusokkal szemben támasztott követelmények, ezért vizsgálatának jelentősége vitathatatlan.

Jelen előadás keretében egyrészt áttekintést szeretnénk adni a pedagógus kompetenciák különböző értelmezési lehetőségeiről összehasonlítva a törvényi szabályozókban meghatározott kompetenciákkal és azok értelmezésével. A kompetencia különböző értelmezéseihez kapcsolódóan összefoglaljuk az eddigi vizsgálatokat – kiemelten az alkalmazott módszereket és mérőeszközöket –, amelyek a pedagógusok kompetenciáinak feltárását tűzték ki célul. Másrészt pedig ismertetni szeretnénk A TÁMOP 412B2 *Pedagógusképzés, pedagógus-továbbképzés megújítása a Közép-dunántúli régióban* c. projekt keretében megvalósuló kompetenciavizsgálat vázlatát: a kompetenciavizsgálat kiindulópontját képező tanári professziógramokat, a bennük tetten érhető kompetenciaértelmezést, a vizsgálni kívánt kompetenciaterületek kiválasztási szempontjait, a vizsgálati minta meghatározásának elveit, a kidolgozott mérőeszközt és bevértésvizsgálatának eredményeit.

A kutatás folytatásaként a mérőeszköz tökéletesítése után szeretnénk szélesebb körben vizsgálni a Közép-dunántúli régióban dolgozó pedagógusok kompetenciáit, távlati célunk pedig a pedagógusképzés és –továbbképzés kínálatnak és tartalmainak a kompetenciavizsgálat eredményét figyelembe vevő átalakítása.

Térképolvasási képesség vizsgálata tankönyvi térkép segítségével

Maródi Ágnes / Devosa Iván

*Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, Szeged /
Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Pszichológiai Intézet, Szeged*

A térképolvasás kulcsfontosságú eleme az oktatási folyamatnak, mert a diákoknak meg kell tanulniuk, hogyan értelmezzék a térbeli viszonyokat, a szimbólumokat, a távolság és az irány fogalmát (Redman, 2014). A térképolvasás magába foglalja a térképen látható szimbólumok értelmezését is. A tanulók gyakran nem értik, hogy hogyan kell következtetéseket levonniuk a térképen látottakból. Annak érdekében, hogy a tanárok fejlesszék a tanulók térképolvasási képességét az osztályban, engedjék a diákoknak, hogy csoportokban dolgozzanak, illetve egyedül is megoldhassanak feladatokat (Pesacreta, 2014). A természetismeret tankönyvek többségében szerepelnek térképek, de a szövegben található földrajzi utalásokat a tanuló nagyobb földrajzi egységben már nem tudja elhelyezni. Ha a tanár ezt nem szorgalmazza, hogy a tanultakat a térképen is megnézzék, akkor a tanulóban nem alakul egységes kép, nem fogja tudni, hol helyezze el azt, amiről éppen tanul. A kezdetekkor kell megalapozni a tanulók térképhasználatát, mert ha nem tanítjuk meg a helyes térképolvasást, akkor a későbbiekben a tanuló nehezen fogja pótolni a kiesett ismeretanyagot, idegenkedik majd a térképolvasástól (Bartos, 2009) beleértve a digitális térképeket is (Devosa, 2010).

Egy kis csoport (10 fő) negyedik osztályos tanulóval, 2014-ben végzett szemmozgás vizsgálatunk során kiderült, hogy egy útvonalrajz alapján nehézséget okoz a tanulóknak beazonosítani a rajzon látottakat a város térképén. Egyesek számára az sem egyértelmű, hogy az útvonalrajz alapján egyáltalán honnan hová kell eljutniuk.

Térképolvasást segítő feladatok beépíthetők a tanítási órába, de alkalmazhatóak az iskolán kívüli munkába is (Ütőné, 2011). Elősegíthetjük a tanulók térképen való tájékozódását, ha a valóságban is nyomon követtjük velük a térképen látottakat különböző feladatok segítségével (például térképes kincskereső; interaktív térképes játék (Devosa, 2010)).

Comparing the outputs of traditional education versus web-dependent education in teaching students of Agriculture

Mucsics F. László

Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös

The early 21st century witnesses the advent of the information technology revolution. The exponential growth of info-communication tools changes the world around the human being; there is no part of day when we are not surrounded with the items of the latest technological devices. Millions of individuals around the world of the developed world are connected virtually by using various social networks. More than 2,500 colleges and universities in the U.S. are reported by Babson Survey Research Group (2011) offer some form of e-education. Institutions of higher education are expanding their online programs in response to the rising demand. In Hungary, the colleges and universities follow the global mainstream; most of them use some form of the technology to support their educational needs. In addition, the present Hungarian educational policy that significantly reduces the financial support to the institutions of higher education and the local effects of global economic downturn increase the demand for online education programs. With the growing number of online courses and the increasing rate of enrollment in these programs a key issue for the education providers is whether the quality of these online programs is comparable to that in traditional classroom settings.

The study's hypothesis is: there is no relevant difference in students' outputs of web-based course (WEBC) and of traditional course (TRADC) in Economic Mathematics.

Tremendous preliminary struggles had been applied to ensure the smooth launching of web-based education to provide the same quality that is available in traditional education. The sample of the experiment includes 55 traditional students and 31 online (web-based) students who took the Economic Mathematics course in the Spring Semester or the Fall Semester of 2012-13. They all enrolled in the compulsory math course and their exam results were compared.

The students' scores were measured on a scale of 0 to 100 with 0 being the lowest and 100 being the highest possible score. To test this study's hypothesis, an Independent-Samples t-test was calculated by using the score as the test variable and the codes of TRADC and WEBC as the group variable. The scores of each group were assumed to be normally distributed. As a prerequisite condition, the homogeneity of variance was also tested using Levene's Test for equal variance to determine the spread of scores. Finally, the Levene's Test allowed to use the t-test. SPSS software was used to perform the described statistical analyses. The result of t-test stated that there was no significant difference in the outputs.

The result convinced the author that web-based education (as a part of e-learning application) has determining future in education.

Értékközvetítés a magyarországi középiskolai kollégiumokban

Nagy Friderika

Kossuth Lajos Szakképző Iskola, Kollégium és Felnőttek Iskolája, Győr

Egyes szaktudományok (pedagógia, szociológia, társadalompolitika) figyelmeztetnek a magyar társadalom végletes – és egyre inkább, egyre többek számára véglegesnek tűnő – polarizációjának veszélyeire, és felhívja a figyelmet egy „értékén kezelt” nevelési-oktatási rendszer lehetőségeire a társadalmi békét veszélyeztető súlyos következmények elhárításában, a további romlás megakadályozásában, a folyamat hosszútávon ható megfordításában.

Az elmúlt időszak társadalmi és gazdasági történései folytán bekövetkezett negatív előjelű társadalmi folyamatok (az eladósodás problematikája, a munkanélküliség növekedése, a tartós munkanélküliség és jövedelemhiány miatt ellehetetlenülő egyéni és családi egzisztenciák, a perspektívák beszűkülésével előtérbe kerülő életutak válsága, a devianciák és társadalmi hátrányok generációkon keresztül történő újratermelődése, az elszegényedés jelensége, a peremhelyzetbe kerülők, a hátrányos élethelyzetben élők tartós szegregációja kedvezőtlenül hatottak a mobilizációs folyamatokra, azoknak újabb korlátokat szabva. Ezzel a folyamattal szorosan összefügg, hogy családok tömegei kerülnek kilátástalan helyzetbe, hiszen számukra a munka, a beilleszkedés egyre reménytelenebb, a magyar kultúra és tudomány tehetségek tömegét veszíti el.

Oelkers 1998-ban megfogalmazott gondolata tehát továbbra is helytálló, hogy a neveléstudománynak a jövőben új és fontos szerepe lesz a nevelésben megjelenő értékek szelekciójával kapcsolatban.

Bourdieu véleménye szerint az oktatás elméletileg növeli a társadalom nyitottságát, de gyakran találkozunk olyan anomáliákkal, melyek kontraproduktívvá teszik az oktatási rendszert. Az iskolák szelektálnak és szegregálnak, így a jobb intézményekbe az amúgy is magas státuszban lévők gyermekei kerülnek be, míg a rosszabb intézményekbe az alacsonyabb státuszú családok gyermekei.

Herbart öt alapgondolatának a megvalósulásával két tudomány foglalkozik. A társadalom, a közösség szempontjából a politika, az egyén, az individuum szempontjából, pedig a pedagógia vizsgálja ezt a kérdést. Az alaptézisek a következők:

1. Ha akaratunk összhangban van erkölcsi belátásunkkal, akkor a belső szabadság eszméje valósul meg;
2. Ha akaratunk olyan erős, hogy állandóan következetesen tudunk cselekedni, akkor a tökéletesség eszméje realizálódik;

3. Ha - mintegy kilépve önmagunkból - mások érdekeit is figyelembe vesszük, akkor a jóakarat eszméje jön létre;
4. Ha több, egymással összeütköző érdek, akarat között jön létre megegyezés, akkor a jog eszméje keletkezik;
5. Ha pedig a jó, illetve rossz cselekedet megfelelő jutalmazásban, illetve elmarasztalásban részesül, akkor a méltányosság eszméje érvényesül.

A témaválasztás a kollégiumban megtalálható értékek területét jelöli ki. Megközelítésem szerint az oktatás – nevelés szemszögéből közvetítendő értékek csak akkor tudnak a tanulók személyiségébe beépülni, s ezzel egy időben a társadalom számára hasznossá válni, ha azokat a megfelelő időben, jól megválasztott eszközzel kerülnek közvetítésre.

A téma feldolgozásához az érték fogalmának tisztázása elengedhetetlen.

- Az értékek azok a kulturális alapelvek, amelyek kifejezik azt, hogy az adott társadalom mit tart fontosnak, kívánatosnak, pozitívnak, jónak
- Az értékek orientálnak, szabályozzák testi-lelki energiáink felhasználását, behatárolják és kifejezik társadalmi hovatartozásunkat, társadalmi énünket,
- Szubjektív értékeknek nevezzük, amit egy rendszer önmaga számára, önnön léte, fejlődése szempontjából szükségesnek érez, vél, ítél.
- Objektív értékeknek nevezzük amire egy rendszernek szüksége van ahhoz, hogy létezni, működni, fejlődni tudjon
- A pedagógia új utat kénytelen választani az értékek közvetítésére. A nevelőmunka, mint morális kommunikáció jelenik meg.

A morális kommunikáció gyakorlásának egyik legmegfelelőbb helyszíne véleményem szerint a középiskolai kollégium. Úgy gondolom, hogy nagyobb figyelmet kell, hogy kapjon ez az oktatási terület, hiszen lehetőségei kiaknázatlanok. Az országban megtalálható kollégiumok a területi, régiók adta viszonylatokat tükrözik, mintegy kicsinyített társadalom képe ismerhető fel. A kollégium az életre nevel, és olyan értékközvetítés történhet meg, melynek birtokában egy egészséges ifjúság és ennek következményeképpen egy minden szempontból erős társadalom hozható létre.

„A kollégium eredeti funkciója ma betöltetlen, pedig a jelenlegi társadalmi viszonyok között nagy szükség lenne a kollégiumban rejlő intézményes nevelési lehetőségek kihasználására: például a tanulmányok értő szervezésére és irányítására, vagy a sajátos beavató-közösségteremtő munkára.

A leendő kollégista individuuma hordozza már az előző iskolában kapott, a családjából és az őt körülvevő környezete által közvetített értékeket. Az így kapott kiforrásban lévő, de ezzel együtt alakítható „alapbázissal” munkálkodhat a kollégium a társadalom előmozdítása érdekében.

„Az ember legfontosabb alaptevékenysége a nevelés, melyet családi és intézményes formában kifejtett, vagy látens emberképek alapján, idealizált vagy realizált célelképzelések alapján végez.”

A jelenlegi szülők, nem alakítanak ki a család életében követelményrendszereket, sajnós, nagyobb hangsúlyt fektetnek az anyagi világra, ahelyett, hogy több őszinte beszélgetéseket valósítanának meg egymás között és gyermekeikkel is egyaránt.

„A mostani szülők generációja túl korán került ki a családból vagy csonka családban nőtt fel. Így gyerekeik nem hozhatnak mintát magukkal. A családtagok ritkán kooperatívak és nem mindig képesek stabil háttérrel nyújtani a kialakulatlan fiatal embereknek számára.”

A kollégiumi foglalkozások alapköve a tematikus csoportfoglalkozás. A témákat és a hozzájuk tartozó fejlesztési követelményeket a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogram foglalja magába.

Véleményem szerint a meghatározott témákon, illetve fejlesztéseken keresztül tud a kollégium, mint nevelési szintér a morális kommunikáció segítségével nevelni, erkölcsi tudatot formálni a kollégisták körében, rajtuk keresztül a társadalomban is.

A tematikus csoportfoglalkozás következőkben bemutatásra kerülő tizenkét szegmense olyan tág tudásteret biztosít a kollégiumi nevelési szintér számára, amelyek feldolgozásával, megfelelő alapokkal rendelkező, erkölcsileg fejlődőképes felnővekvő nemzedék nevelhető.

Az erkölcsi nevelés eszközével el tud jutni a kollégium az emberi élet védelméhez. Az önismeret során a kollégisták megismerhetik önmaguk belső énjét, cselekedeteik mozgatórugóját. A tanulás tanításával és a pályaorientáció során elsajátítanak olyan módszereket, amelyekkel képesek legjobb képességeiket, készségeiket kibontakoztatni, ezáltal a társadalom értéket létrehozó tagjaivá válhatnak. A tudatos médiahasználattal képessé válnak arra, hogy önállóan szelektálják azt az információhalmazt, amellyel találkoznak a mindennapokban, ezáltal az emberi élet értékének és méltóságának védelme erősödik bennük. A felelősségvállalásra nevelés felkészíti a tanulókat, hogy olyan döntéseket tudjanak hozni, melyek a kritikusan gondolkodó társadalom kialakulását támogatják. Újra fókuszba került jelen korunkban a család szerepe az egyén életében, s a harmonikus családi minták, értékek tudatosítására megfelelő alkalom a téma feldolgozása.

A tanuló hazája történetét a valódi tények ismeretében ismerheti meg és ennek hatására kialakulhat egy egészséges nemzeti öntudat.

Az egészséges életre nevelés, mely tartalmazza mind a lelki gondozást, mint pedig az egészséges életmódra nevelést. A szellemi javakat elsősorban tanulás révén és tudatos médiahasználattal ismerheti meg a kollégista. Szellemi értékeink nagyobb része szorosan kapcsolódik a nemzeti múltunkhoz, történelmünkhöz.

Előzőekből következik, hogy a kollégium pedagógiai szempontból a tőle elvárható alapvető erkölcsi nevelést, az életre felkészítést komplex módon végzi el a felnövekvő generáció társadalmilag értékes tagjává válásának érdekében.

Felhasznált irodalom

1. A kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról. 59/2013. (VIII.09.) EMMI rendelet. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300059.EMM (2014. április 18.)
2. Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába, Budapest, Osiris Kiadó.
3. Bauer Béla (2002): Az ifjúság viszonya az értékek világához. In.(Bauer Béla-Szabó Andrea szerk.): Ifjúság 2000. Tanulmányok I., Budapest, nemzeti Ifjúságkutató Intézet
4. Bauer Béla-Szabó Andrea (2005): Ifjúság 2004. Gyorsjelentés, Budapest, Mobilitás Ifjúságkutató Iroda.
5. Gázso Ferenc: A Magyar Szocialista Párt és a parlamenti választások tanulságai. Esély. [19] 99. 1. 76
6. Gábor Kálmán (1993): Civilizációs korszakváltás és az ifjúság, Budapest, Oktatókutató Intézet.
7. Gábor Kálmán (2006a): Társadalmi átalakulás és ifjúsági korszakváltás In (Gábor Kálmán - Jancsák Csaba szerk.): Ifjúságszociológia, Szeged, Belvedere Meridionale.
7. Hankiss Elemér (1977): Érték és társadalom. Tanulmányok az értékszociológia világából, Budapest, Magvető Kiadó.
8. Kamarás István (2010): Érték, értékelés és értékrend (szociológiai és szociálpszichológiai szempontból). Forrás: http://www.metaelmelet.hu/pdfek/tanulmanyok/ertek_ertekeles.pdf. (2014. május. 10)
9. Koháry Uzanka 2007. Educare Necesse Est! Nevelni elengedhetetlenül szükséges! In Mester és Tanítvány 2007.15.75
10. Dr. Pálvölgyi Ferenc: A kollégiumi nevelés évszázadai. In Mester és Tanítvány, 2007. augusztus, pp. 9-20
11. Dr. Pálvölgyi Ferenc: Az ember és sajátos erkölcsi értékei a korszerű nevelésben. In: Sapientiana, 2008/2. pp. 55-80.
12. Pukánszky Béla – Németh András (1999): Neveléstörténet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.
13. Rácz László (2005): Értékek és ifjúság. In (Pikó Bettina szerk.): Ifjúság, káros szenvedélyek és egészség a modern társadalomban, Budapest, L'Harmattan.
14. Róbert Péter, Társadalmi mobilitás és rendszerváltás. Századvég, MTA, Bp., 1999. 15. sz. 356 – 372
15. Zombori Gyula (1997): A szociálpolitikára ható értékek In A szociálpolitika alapfogalmai. Hilscher Részö Szociálpolitikai Egyesület. Bp. (41–56o.)

**Mersz a kereteken kívül gondolkodni?
– Avagy ne pedagógusokat képezzünk, hanem mentorokat!**

Németh Péter
TehetségSáv, Budapest

A jelenlegi pedagógiai gyakorlat paradoxona: az élethosszig tartó tanulásra kellene felkészítenie, eközben tömegeket rettent el magától a tanulástól.

A jelenlegi pedagógiai gyakorlat(!), azaz a kiindulópólya:

- a frontális oktatás egyeduralkodója (néhány erőltetett kísérlettel fűszerezve)
- katonai parádét megszégyenítő szintű együttműködés követelménye
- lexikális diktatúra (az adat túlzó erőfölénye az összefüggés felett)
- erős demotiváló mellékhatásokkal rendelkező értékelési (osztályzási) rendszer

A következmények:

- egyre több időt vesz el a fegyelmezés az órai hasznos időből
- sok érdeklődő elsősorban tanulást utáló ifjú
- pszichoszomatikus és kiégési tünetek (tanároknál, diákoknál egyaránt)
- korrepetálásra szorulók tömegei
- a tehetség ritkának tűnik (!)

Állítás: a tehetség nem ritka természeti jelenség, csak jelenleg hatékonyan írtjuk. A tehetségek az oktatási rendszerünk túlélői. Ma már kialakítható sokkal kevesebb "járulékos veszteséggel" járó rendszer is. Azonban ehhez több (uralkodó) pedagógia tévhit ledöntése szükséges.

Az előadás a hogyanról és a tévhitekről szól.

Címszavakban:

mit tanulhat a pedagógia

- a játékszoftverek pszichológiájából?
- a marketingautomatizálástól?
- a viselkedés közgazdaságtantól?
- a modern autópályától?

Az előadásban cáfolt uralkodó pedagógiai tévhitek

- csak a pedagógus (ember) képes az előrehaladást és a teljesítményt szakszerűen értékelni
- a gyermekkori tanúhoz szükség van pedagógusra

Iskolai könyvtár az oktató-nevelő munka és a pedagógus képzés szolgálatában

Nyirő Gizella

PTE Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, Pécs

Nyirő Gizella vagyok a PTE Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola könyvtáros tanára. Nem rendelkezem doktori fokozattal, sem a nevemmel jegyzett nagy elméleti kutatási eredménnyel, de a pedagógus pályán eltöltött 27 év alatt rengeteget tanultam, máshol megszerezhetetlen tapasztalattal gazdagodtam.

2003-óta vagyok a fent említett intézmény főállású könyvtáros tanára. A NAT és a Helyi Tantervünkben meghatározottak alapján könyvtárismereti és könyvtárhasználati órákat tartok 1 – 12. évfolyamon, több szakköröm is működik melyeken tanulmányi versenyekre, diák pályázatokra készítek fel tanulókat szép sikerrel, valamint tanulást segítő foglalkozásokkal állok tanulási nehézségekkel küzdő diákjaink rendelkezésére.

Minden tanévben kulturális programok, projektek, témanapok és hetek valósulnak meg mindhárom korosztály bevonásával.

2008-óta a PTE FEEK Könyvtártudományi Intézetének felkérésére vezetem az informatikus könyvtáros és a könyvtár pedagógia tanár szakos hallgatók iskolai könyvtári gyakorlatát, valamint az iskolánkban tanítási gyakorlatukat töltő más szakos hallgatók mentori szolgálatában is tevékenykedek.

A könyvtáros tanári munkát az egyik legszebb hivatásnak tartva, lelkesen, hittel és minden előnyét, lehetőségét kihasználva élem meg. Ezért is gondoltam arra, hogy örömmel mutatom meg azt a fajta életet, sokrétű munkát, amit hallgatóimmal közösen évről évre végzünk. Az információs műveltség alakításában, a kritikai gondolkodás fejlesztésében, a tanulói kulcskompetenciák komplex fejlesztésében. Konkrét példákon keresztül mutatom be előadásomban azokat a témákat, programokat, órai anyagokat, amelyeket hallgatóim aktív részvételével valósítottunk / valósítunk meg. Megmutatva a képzés árnyoldalait is, hiszen rendszeresen bukkannak fel hiányosságként a hallgatók túlzott elméleti képzése mellett a gyakorlatban eltöltött órák hiánya.

A Budapesti Gazdasági Főiskolára belépő hallgatók rekrutációs kutatási eredményei (2012-2014)

Oláhné Zieser Zsuzsanna / Zimányi Krisztina
BGF KVIK / Budapesti Gazdasági Főiskola, Budapest

Előadásunk témája egy jelenleg is zajló vizsgálat eddigi eredményeink bemutatása.

2012 tavaszán kezdtük el kutatásunkat, mely során a Budapesti Gazdasági Főiskola egy, majd három karán vizsgáltuk a bejövő első évfolyamos BA hallgatók rekrutációs jellemzőinek változását. A 2012/2013-as tanévben a már megváltozott hallgatói finanszírozási rendszer szerint felvételiztek a belépő hallgatók, mely azt jelentette, hogy (gazdaságtudományi képzésről lévén szó) az első évfolyamosok döntő többsége önköltséges formában kezdte meg tanulmányait Főiskolánkon. A BGF-en zajló fejlesztési (képzés tartalma, oktatásszervezés, oktatók módszertani továbbképzése, stb.) tevékenységek további irányának meghatározása miatt fontos volt feltárni, melyek és milyen mértékűek azok a változások, melyek a bejövő hallgatók összetételének jellemzőiben bekövetkeztek.

A kutatás során a teljes sokaság bizonyos adatainak elemzését a Neptun rendszer támogatásával végezzük, illetve a tavaszi félévekben kérdőíves felmérést végzünk a hallgató célcsoport körében. Ez utóbbi teszi lehetővé, hogy olyan információkhoz is hozzájussunk, melyek még további összehasonlító, összefüggéseket feltáró elemzések elvégzését teszik lehetővé. Vizsgált adatok: felvételi pontszám, középiskola típusa és székhelye, szülők iskolai végzettsége, Gazdasági matematika I. és Mikroökonómia tantárgyak teljesítésének sikeressége, nemek aránya, valamint ezek összevetése a rendelkezésre álló országos statisztikai adatokkal, illetve a friss szakirodalmi elemzésekkel.

Eredményeinket és a levont következtetéseket alapján megszülető javaslatainkat folyamatosan bemutatjuk az intézmény vezetésének, módszertani továbbképzéseken az oktatóinknak, valamint ismertetjük szakmai konferenciákon.

Más korok, más emberek, más térségek. Mit taníthatunk az ókori Közel-Kelet ürügyén?

Pálfi Zoltán

Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Budapest

„A történelem – váltoásaiban – a másság egyik paradigmája” – írta Komoróczy Géza egy könyve fülszövegében. E másság nemcsak a változásokban érhető tetten: megfigyelhető, hogy gyakran a kiindulópont is gyökeresen eltér az általunk ismert helyzettől, vagy az áthagyományozódott ismeretanyagtól. Az eltérések elsajátításában ezért különös felelősség hárul a történelemtanárookra.

Gyakorló oktatóként rendszeresen tapasztalom, hogy ezzel a mássággal az egyetemre érkező hallgatók nincsenek tisztában, holott ennek megértése nemcsak a történelemmel foglalkozók, hanem az átlagember számára is fontos az idegen kultúrák jobb megértéséhez, illetve a valós történelem és a mítoszok megkülönböztetéséhez. E megkülönböztetés oktatását akár az általános iskolában is el lehet kezdeni, de mindenképpen a történelemtanítás szerves részévé kellene tenni.

Előadásomban – a bőség zavarával küszködve – két ilyen ókori közel-keleti jelenségekre hívom fel a figyelmet. Az egyik a nomadizmus kérdése, melynek ismerete nélkül sem az ókori, sem a mai helyzetet nem lehet sem megérteni, sem kezelni. A másik példa, vagy ha az időbe befér, példagyűjtemény az ókori Izráel történetének néhány jellegzetességén keresztül azt próbálja illusztrálni, mennyire fontos vallás és történelem megkülönböztetése, mekkora hiba, ha egy vallási művet minden kritika nélkül használjuk fel tudományos célra, jelen esetben a múlt rekonstrukciójára.

Válogatott irodalom:

- Finkelstein, I.: The Forgotten Kingdom. The Archaeology and History of Ancient Israel. Atlanta, 2013.
 Glatz F.: Történetkutatás, történelemtanítás útkeresésben. In: Szabolcs O. (szerk.): Történelemtanítás és korunk kihívásai. (A történelemtanári továbbképzés kiskönyvtára XIII) Budapest 1998, 11-47.
 Heiszler V.: Társadalomtudományi szempontok a történelemoktatásban. In: Szabolcs O. (szerk.): Történelem és társadalom. (A történelemtanári továbbképzés kiskönyvtára XII) Budapest 1998, 11-18.
 Komoróczy G.: Bezárkózás a nemzeti hagyományba. Illés próféta és Izráel politikája az i. e. 9. században In: Uő: Bezárkózás a nemzeti hagyományba. Az értelmiség felelőssége az ókori Keleten. Budapest, 1995, 168-81.
 Kőszeghy M. Cseréplevelek. Héber feliratok a fogság előtti Palesztinából. Kréné 2. Budapest, 2003.
 Kőszeghy M. Föld alatti Izrael. Az Ószövetség világának anyagi kultúrája. Budapest, 2014.
 Lemche, N. P.: The Israelites in History and Tradition. Louisville, KY, 1998.
 Matthews, R: The Archaeology of Mesopotamia. Theories and approaches. London – New York, 2003.
 Rowton, M. B.: Autonomy and Nomadism in Western Asia. In: Orientalia NS 42 (1973), 247-58.
 Streck, M. P.: Nomaden. In: Reallexikon der Assyriologie 9 (2001), 591-95.
 Szabolcs O.: A tankönyvirás költészete és valósága. In: Történelempedagógiai füzetek 3 (1998), 87-99.

Miért „képezget” a szakiskola képzetleneket?

– avagy –

Lemorzsolódás a szakképzésben az iskolapszichológus megközelítésében

Sárközi István

Pannon Egyetem Georgikon Kar Testnevelési Tanszék, Keszthely

A magyar köznevelés a nyolcadik évfolyam végére csoportokat képez a gyengén tanuló, hátrányos helyzetű tanulókból, akik szakképzésben folytatják további tanulmányaikat. Ez a szegregáció alapvetően felülírja a szakma- vagy iskolaválasztás lehetőségét. A felvételi rendszer sajátossága révén egy befogadó iskola adott szakmáján kezdhetik meg tanulmányaikat. Tehát a szakképző intézmények egyes szakmáikon újratermelik (Szilvási 2008) az alacsony képzettségű (szakképzetlen) munkaerőt. Azok a tanulók, akik felvételi eredményük alapján, a fellebbezés során vagy a tankötelezettségük miatt kezdenek el egy befogadó iskola gyűjtőszakmáján tanulni, ott jól bejósolható a nagymérvű lemorzsolódás. Egy adott beiskolázási körzetben a szakképző évfolyamokra történő beiskolázások szempontjából van egy preferált – hallgatólagosan kijelölt – szakképző iskola, ahova a máshova felvételt nem nyert tanulókat irányítják tankötelezettségük teljesítésére. Az intézmények pedig az oktatott szakmák között azt a szakmát „töltik” fel, amelyet kevésbé választják a jelentkezők, így ezt a szakmát irányítottan tölti fel az intézmény. Több mint 5. éve dolgozom iskolapszichológusként, így van információm a kliensekkel történő munka alapján, hogy ezek a tanulók kényszerként élik meg a szakmatanulást.

Mivel motivációs bázisuk megteremtésére – fejlesztésére nincs külön program, ezért bevalásuk esetleges. A vizsgálatba bevont tanulók egy szakképző iskola azon 9.-es tanulói, akik a 2012/2013. vagy a 2013/2014. tanév szeptemberében tanulói jogviszonyban álltak. Az életkor szerinti megosztás figyelmen kívül hagyható, mert egyik osztályban sem volt olyan tanuló, aki nem volt tankötelezett. A „Z” generáció fokozottan igényli, ezért náluk nagyon hatékony lehet az élményszerű tanulási környezet. Ahhoz, hogy hatékonyabb kommunikáción keresztül, hatékonyabb oktatás lehessen, a szférában figyelembe kell venni a generáció által használt kommunikációs stratégiákat, eszközöket és ehhez a ma iskolájában tanító pedagógusnak illeszkedni kell. Az elvégzett mélyinterjúkkal a gyakorlati tevékenység pozitív összetevőit, illetve annak a pályamotivációra gyakorolt hatásait vizsgáltam. Jellemzően a munkahelyen a kötetlenebb környezetben jobban érzik magukat a tanulók, mint az iskola helyhez kötött, általában egyirányú információátadási struktúrájában. A tanműhelyben is, de külső munkahelyeken megjelennek a tudásmegosztás hálózati formái, a kötetlenebb kommunikáció.

Azok a tanulók, akik akaratuk ellenére, kényszerből vagy a körülmények alakulása miatt kezdik tanulmányaikat a befogadó iskola gyűjtőszakmáján, a képzés során pályamotivációjuk nem változik. Ebből induktív módon arra következtetek, hogy a vizsgált intézményen túl a további dunántúli szakiskolai beiskolázási körzetek befogadó iskoláinak is megvan a saját gyűjtőszakmája.

A kétnyelvű gyermekek identitáskeresésének reprezentációi a gyermekrajzokon

Saruga Gáborné Kiss Ildikó

E téma kutatásával célom, hogy ráirányítsam a figyelmet a kétnyelvű gyermekek identitáskeresésének dinamikus folyamatára. További célom kihangsúlyozni az egynyelvű és a kétnyelvű gyermekek identitásképződésének másságára. Az egynyelvűek szüleiktől készen kapják nemzeti identitásukat, míg kétnyelvű társaiknak ez nehéz pszichés munkát jelenthet. Nekik a két nyelvből, két kultúrából és közösségből szerzett élmények és tapasztalatok alapján épül fel az identitásuk egy dinamikus folyamatban, amelyben önálló döntésekre van szükség. Az identitásképződés másságát mutatja az az érdekesség, hogy a kétnyelvű gyermekek egy részének rajzain visszatérő motívumként megjelenik szüleik származási országának zászlója. Az egynyelvűeket ez a motívum nem foglalkoztatja.

A szakirodalom a kétnyelvűek identitását kettős identitásnak nevezi. Mit is jelent ez? S főként: hogyan alakul ez ki? Ezekre a kérdésekre is keresem a választ.

Vizsgálati módszerem: irányított rajzfoglalkozás után a rajzok értelmezése. (Keresem a kétnyelvű kisiskolások és óvodások rajzain szüleik származási országának zászlóját)

A vizsgálatban grazi és Graz környéki 3-7 éves kétnyelvű gyermekek vettek részt, akiknek szülei migránsok. Pedagógiai előkészület a rajzfoglalkozást nem előzte meg. A vizsgálatot nem multikulturális intézményekben végeztük.

A vizsgálat eredménye: az iskolások rajzai azt mutatják, hogy szüleik fontosnak tartják saját kultúrájuk továbbadását. Ennél a körosztálynál még a szülőknek meghatározó szerepük van gyermekeik identitásalakulásában. Az óvodások legtöbbjénél nem jelent meg a várt motívum.

A vizsgálat társadalmi relevanciája azon a tényen alapul, hogy a multikulturalizmus jelenében a multikulturális sokféleség (mint érték) mellett nagy kihívások állnak mind a pedagógusok, mind a szülők előtt. A kétnyelvű gyermekek identitásának alakulása is egy olyan téma még, amiről keveset tudunk. További kutatások kíváncsok és az eredményeknek nemcsak a pedagógusokhoz, de a szülőkhöz is el kellene jutniuk

A gyakorlóiskola világa

Sebő József

Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

Előadásomban elsősorban a veszprémi Padányi Katolikus Gyakorlóiskolában szerzett tapasztalataimról szeretnék beszámolni, ahol tizenöt éve dolgozom mentorként. Mit jelent átállni a katedra egyik oldaláról a másikra.

A hallgatók legfőbb gondja abból származik, hogy az osztályteremben nem tanárként, hanem diákként viselkednek. Nem ismerik, nem gyakorolták be a tanári magatartás mikéntjét, illetve mit kell kezdeni a váratlan helyzetekkel, melyek jócskán adódnak a gyakorlat során. Kommunikációjuk gyakran még nem a diákokhoz igazodik. Kudarcaik, sikereik is jórészt e hiányosságokból fakadnak. Előfordult, hogy hallgatóm csak addig látogatta óráimat, amíg nem kellett helyet cserélnünk. Ekkor megszökött, s érdeklődő telefonomra elmondta, hogy ő most, végzős hallgatóként döbbsent rá, hogy nem alkalmas tanárnak, s inkább író lesz. Miért? – Az okokat hosszasan boncolgathatjuk.

Milyen az egyetemekkel-főiskolákkal való kapcsolatom? – Ilyen is, olyan is. Ezekre is igyekszem példákat hozni, a közös előrelépés érdekében.

A közelmúltban a pályakezdő fiatal tanárok számára írtam egy módszertani könyvet, melyben igyekeztem összefoglalni az elmúlt harminc évben szerzett tapasztalataim. Mi jellemzi az első órát, kik és hogyan tekintenek vissza ránk, mit tegyünk a diákok megnyerése érdekében, s mit ne kövessünk el...

A fegyelmezés kérdéseivel úgyszintén külön foglalkozom. Mit lehet, kell tennünk a renitens diákokkal. Továbbá mire valók az iskolai dokumentumok, hogyan kell elemezni egy pedagógiai programot, mit jelent beilleszkedni egy tantestület életébe, melyek a pedagóguspálya buktatói, hogyan kerüljük el a kiégést, miért ne meneküljünk el a pályáról, milyen tanártípusokkal találkozhatunk, mi vár ránk osztályfőnökként, mire jók az iskolai értekezletek?

A kötetet esettanulmányok egészítik ki: pályám során milyen tipikus és elgondolkodtató esetekkel találkoztam, illetve milyen kudarcaim és örömeim voltak.

Előadásomba kollegáim tapasztalatait is igyekszem beleszőni.

Developing multimedia, virtual reality based games for m-learning. Multimédia, virtuális valóság alapú játékok fejlesztése m-learning számára

Síkné Lányi Cecília – Szűcs Veronika

*Pannon Egyetem Villamosmérnöki és Információs Rendszerek Tanszék
Virtuális Környezetek és Fénytan Kutatólaboratórium, Veszprém*

The technology developed in the last 25 years very quickly. We now live in a global economy with an unprecedented number of technological and communication options available to an unprecedented number of people. Nobody knows where the limit of the fast developing technology is. Who are able to predict the future trends and user needs? The presentation shows this fast technological developing process in the last 25 years and its effect to the education, the newest trend is m-learning.

During the presentation we will show several videos demonstrating this very fast technological development and the generation gap between the users. We will show several games developed for Android operating system for m-learning.

We call attention of the developer to focus on the user needs and abilities and work together for a shared and not divided world, a more user friendly, usable IT world.

Keywords: multimedia, virtual reality, generation gap, users' needs, Android, m-learning

Multimédia, virtuális valóság alapú játékok fejlesztése m-learning számára

Az elmúlt 25 évben a technika rohamosan fejlődött. Jelenleg egy globális gazdaságban élünk soha nem látott technológiai és kommunikációs lehetőséggel, amik elérhetők hallatlan számú ember számára. Senki sem tudja megmondani, hol a határa a gyorsan fejlődő technológiának. Kik képesek megjósolni a jövőbeni trendeket és a felhasználói igényeket? Az előadás bemutatja ezt a hihetetlenül gyorsan fejlődő technológiai folyamatot, ami lezajlott az elmúlt 25 évben, és annak hatását az oktatásra nézve, legújabb trend az m-learning.

Az előadás során több videón keresztül bizonyítjuk ezt a nagyon gyors technológiai fejlődést érzékeltetve azt a generációs szakadékot, amit ez a gyors fejlődés okoz. Bemutatjuk azokat az új fejlesztésű játékokat, amik Android operációs rendszerre készültek.

Felhívjuk a fejlesztők figyelmét, hogy fókuszáljanak a felhasználói igényekre és a felhasználók képességeire. Közösén dolgozzanak, egy nem megosztott világért, egy felhasználóbarát, könnyen használható információs kommunikációs akadálymentes világért.

Kulcsszavak: multimédia, virtuális valóság, generációs különbség, felhasználói igények, Android, m-learning

Meleg fiatalok az iskolában – a könyvtáros feladata az egészséges énkép és identitás megtalálásában

Somorjai Noémi

Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézet Harkai Schiller Pál Könyvtár, Budapest

A közoktatásban ma jó részt láthatatlanok azok a fiatalok a nevelők számára, akik nemi identitása eltér a heteroszexuális környezetétől. Jelenlétük nagy kihívást jelent a középiskolai pedagógusok számára, mert az iskolai vezetés, tanártársak, osztálytársak, a szülők esetleg nem pártolják a meleg fiatalok előbújását az osztályközösségben. Sokan még ma is valláserkölcsei alapon közelítik meg a kérdést, noha Ferenc pápa kijelentése elgondolkodtató lehetne a közoktatás számára is.

A fiatalok sokszor talajt vesztenek érezhetik magukat, elveszítik tanáraik, kortársaik figyelmét, barátságát. Sajnos a szülők sincsenek felkészülve arra, hogy gyermekük esetleg a saját neméhez fog vonzódni. Sok csellengő, otthonról elszökött serdülő problémája, hogy nem mer felvállalni szülei, környezete előtt melegségét.

Mint azt külföldi kutatók vizsgálták, a könyvtárosoknak nagy szerepük lehet abban, hogy a társadalmi normákon kívül rekedt fiatalok magukra találjanak a serdülőkor útvesztőiben. Greenblatt (2007.) vizsgálatai szerint az önmagukban bizonytalan, azonosságukat kereső fiatalok először az anonimitást biztosító, biztonságot nyújtó könyvtárakat és könyvtárosokat keresik fel, hogy tájékozódjanak a meleg életéről, életkilátásairól, a veszélyt rejtő magatartásformákról. Az általános és középfokú oktatási intézmények munkáját segíti a Melegség és Megismerés program. Ennek keretében aktivisták keresik fel az oktatási intézményeket és saját életútjuk ismertetésével követhető példát szolgáltatnak az útkereső fiataloknak. Kutatások szerint a meleg fiatalok négyszer nagyobb valószínűséggel követnek el öngyilkossági kísérletet heteroszexuális társaikhoz képest és a befejezett öngyilkosságok harmadában is meleg az áldozatok. Az ok a környezetben tapasztalható előítéletek és a homofóbia, (Martin, Murdock, 2007.), az abból fakadó internalizált homofóbia és a kisebbségi stressz.

Állatasszisztált pedagógiai foglalkozások

Takács István – Szalai Katalin

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar Gyógypedagógiai Intézet, Kaposvár

Az állat-ember kapcsolat jótékony hatásai régóta ismeretesek, ezért mind a pedagógia mind a pszichológia beépítette módszertanába az állatasszisztált tevékenységeket. Főként kutyákkal végzett vizsgálatokkal bizonyították, hogy az állat jelenléte biztonságot nyújt a kliensnek, csökkenti a stressz és a félelem érzését, erőteljesebb motivációt biztosít a feladatvégzésben, növeli az önbecsülést, segíti az önkontroll kialakulását.

Jelen vizsgálatot egy interdiszciplináris megközelítésű, ember-állat kapcsolat különböző aspektusaira koncentrálnó kutatássorozat pilotvizsgálataként végeztük 2014. márciusától júniusáig. Fókuszában 66 gyermek állatasszisztált pedagógiai foglalkozása állt. Vizsgálatunk újszerűsége többek között az, hogy a résztvevő kisállat a törpenyúl volt.

A fejlesztő foglalkozások 6-7 éves gyermekekkel zajlottak 6 hétig, 12 alkalommal. A bevont gyermekek véletlenszerűen kerültek 3 csoportba: 22 fő a foglalkozásokat a nyúllal közvetlen kontaktusban töltötte (simogathatta, ölbe vehette az állatot), 22 fő a nyúl passzív jelenlétében dolgozott (az állat végig a ketrecben tartózkodott), 22 fő pedig nyúl jelenléte nélkül vett részt a vizsgálatban. A figyelmi és emlékezeti funkciók fejlesztését célzó feladatok egységesek voltak mindhárom csoportban.

A gyermekeket független pszichológusok tesztelték (WISC-IV. részpróbaival) a program megkezdése előtt és után. A fejlesztésről, a gyermek interakcióiról a foglalkozások során jegyzőkönyv valamint hangfelvétel készült.

Az így kapott adatok értékelhetők pedagógiai-gyógypedagógiai szempontból (a gyermek fejlesztésének hatékonysága, beszédállapota) valamint pszichológiai szempontból (a gyermek viselkedése, az állat és a gyermek kapcsolatának alakulása, állattal való interakcióinak minősége).

**Missing Dialogues, Missing Institutional Spaces.
The possible fora of institutionalised mediation between teachers
in the public education and tutors in the academia**

Éva Thun

Pannon Egyetem MFTK Neveléstudományi Intézet, Pápa

It has been pointed out by a great deal of research involving in service teachers in public education, that when they start their teaching career they more often adapt their professional activities to the „locally” practised pedagogies than develop such teacher identities and personal pedagogies, that are based on the theoretical knowledge acquired during their university education.

Our understanding is that the local pedagogies are the mixtures of academic/scientific and everyday knowledge, and as such hardly can pass the test of validity. Yet, it represent a higher value in the minds of the novice teachers. Therefore, this needs to be problematized.

Respectively, most of the university tutors have no first-hand knowledge of the schools’ and teachers’ local needs and cultures and the students’ socio-cultural environments. Consequently, the academic knowledge that they require from their students (who are prospective teachers) may be scientifically appropriate, but remains compartmentalised in the sense that its viability and efficiency in a real life school settings is not evaluated.

In my paper I intend to explore the causes of this conflicting situation, and based on the result to outline the purposes, structures and activities of such institutions which may serve as a space for mediation between teachers in the public education and tutors in the academia.

Nyelvtanulási kudarcok lehetséges gyógymódjai

Tóth Tünde

Pécsi Tudományegyetem BTK, Pécs

Lassan szinte nemzetkarakterológiai sztereotípiává válik a médiában, hogy hazánkban kevesen beszélnek jól idegen nyelveket, holott a nyelvórák száma magasnak mondható. Az előadás nyelvtanulói beszámolók alapján a nyelvtanulási kudarcok olyan jellegzetes csoportjait mutatja be, mint a különböző gátlásokból eredő problémák, a szintezési nehézségek, nyelvtani és nyelvtanulási ismeretek hiánya, és a „nyelvi plató” jelensége. Ez utóbbi kifejezés a köztudatban kevésbé ismert, a nehézségek jelentős része mégis e fogalom valamilyen alesetének vehető. A „nyelvi plató” fogalma azt a jelenséget írja le, amikor valaki úgy érzi, hiába tanul hosszú ideje, megreked egy alacsonyabb nyelvi szinten, nem tud egy újabb, magasabb nyelvi szintre lépni. A „nyelvi plató” gyakorlatilag már a nyelvtanulás viszonylag korai szakaszában is megmutatkozhat, nem csak a legendás B2–C1 szint határán. A hiábavalónak tűnő küzdelem érzése természetesen gátlásokat okozhat, és megnehezíti, hogy a nyelvtanuló a saját, valós nyelvi szintjét jól meghatározza.

Az előadás e problémák jelentős részét orvosolhatónak, de legalábbis mérsékelhetőnek látja a nyelvtanulásra magára vonatkozó ismeretek bővítésével. Ennek során nem csak különböző, a nyelvtanulásra vonatkozó elterjedt mítoszokat kell cáfolnunk, hanem a magyar nyelvre vonatkozó ismereteket is növelnünk kell, méghozzá nem elméleti szinten, hanem minél gyakorlatiasabb, sőt, játékosabb módon. A magyar nyelv és az adott idegen nyelv grammatikai jellemzőit kontrasztba állítva könnyebb elmélyítenünk az adott idegen nyelv jellegzetességeit, a játékos forma pedig segít a nyelvtanulási attitűd befolyásolásában. Az előadás a legfontosabbnak azt tartja, hogy a nyelvtanulókkal beláttassuk: az idegen nyelv tanulásában éppúgy a gyakorlásnak van kardinális szerepe, ahogy a sport vagy a hangszeres zenetanulás esetében is.

FONTOSABB IRODALOM

BÁNYAI László: „„Kampányszerű tanulás” és a felejtés”, *Felsőoktatási Szemle*, 34. évf. (1985) 4. sz., 212–218.

EBBINGHAUS, Hermann: *Memory: A Contribution to Experimental Psychology* (1885), Translated by Henry A. Ruger & Clara E. Bussenius (1913), Originally published in New York by Teachers College, Columbia University., An internet resource developed by Christopher D. Green, York University, Toronto, Ontario, Classics in the History of Psychology, <http://psychclassics.yorku.ca/Ebbinghaus/index.htm>

GYARMATHY Éva 2007: *Diszlexia. Specifikus tanítási zavar*. Lélekben Otthon Kiadó, Budapest.

MEDGYES Péter 1995: *A kommunikatív nyelvtanítás*, Eötvös Kiadó, Budapest.

RICHARDS, Jack C. 2008: *Moving Beyond the Plateau. From Intermediate to Advanced Levels in Language Learning*, CUP.

Kutatások és fejlesztések a Zsolnai-pedagógiában

Zsolnai Józsefné

Pannon Egyetem MFTK Neveléstudományi Intézet, Pápa

Az előadás a magyarországi közoktatás-fejlesztési gyakorlatra irányítja a figyelmet. Áttekinti az 1990 előtti praxist, rávilágít az előző évtizedek és napjaink fejlesztési törekvéseire és kialakult gyakorlatára. Részletesen foglalkozik Zsolnai József közoktatás-jobbításra irányuló kutatásainak és fejlesztéseinek bemutatásával. Kitér a kísérletezésre és az akciókutatásra mint a pedagógiai tudásszerzés hatékony módszereire, bemutatja a Nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelési program, az Értékközvetítő és képességfejlesztő program kutatással megalapozott létrehozását, valamint Zsolnai József tudománypedagógiai és olvasáspedagógiai kutatásainak, fejlesztéseinek módszereit. Sor kerül Zsolnai József problémaszemléletének, azaz kutatási problématiszpológiájának bemutatására is.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE